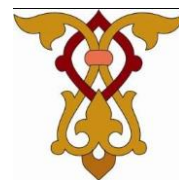

کارورزی پژوهشی

«روش تدوین مقالات علمی_پژوهشی»

شماره: ۲

عنوان: روش تدوین مقالات علمی-پژوهشی

استاد: حجت الاسلام و المسلمین جناب آقای موسوی نسب کرمانی

مکان: دار التلاوه

تاریخ برگزاری: ۱۳۹۵ / ۲ / ۸

تعداد جلسات: ۲ جلسه

مدت زمان هر جلسه: ۲ ساعت

مجموع ساعات: ۴ ساعت

تعداد شرکت کنندگان: ۱۲ نفر

گروه همکار: گروه علمی- تربیتی کلام

مدعوین: طلاب کارشناسی ارشد کلام

اهداف برگزاری کارگاه

۱. ارتقای سطح علمی - پژوهشی طلاب؛
۲. افزایش توانمندی‌های طلاب در شناسایی نرم افزارهای نور.

اهم اقدامات انجام شده

۱. رایزنی با گروه علمی-تربیتی کلام در خصوص عنوان کارگاه؛
۲. دعوت از استاد و هماهنگی جهت برگزاری به موقع کارگاه؛
۳. اطلاع رسانی به طلاب رشته کلام و دعوت از ایشان جهت حضور در کارگاه؛
۴. ثبت نام از طلاب جهت شرکت در کارگاه؛
۵. هماهنگی مکان برگزاری کارگاه؛
۶. تهیه گزارش کارگاه.

جامعة
المصطفی
العالمیة
موسسه آموزش عالی منت الهدی

کارورزی پژوهشی

«روش تدوین مقاله علمی-پژوهشی»

با حضور حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر موسوی نسب

تاریخ برگزاری:

مورخ: ۱۳۹۵/۲/۸

زمان: ساعت ۸:۰۰ الی ۱۲:۰۰

مکان: اتاق جلسات

علاقه مندان می توانند جهت ثبت نام و کسب اطلاعات پیش تر به
کارشناسی اداره خدمات پژوهشی «سرکار خانم قنبرزاده» مراجعه نمایند.

گروه علمی-تربیتی فلسفه و کلام
معاونت پژوهش

اهم مباحث کارگاه

مقاله یا نوشتار عمدتاً به نثری با موضوعات واقعی غیرتخیلی گفته می‌شود که بخش مستقلی از یک کتاب، مجله و ... را تشکیل داده و به یک موضوع ویژه مربوط است.

مقاله در لغت به معنی گفتار، کلام، مبحث و گاهی به معنای فصلی از یک کتاب یا رساله نیز هست.

مقاله در لغت‌نامه دهخدا به سخن، کلام، قول، گفت، گفتار، مقالت و... گفته می‌شود. همچنین ایشان می‌گویند مقاله به یک مطلب نوشته شده در روزنامه و مجله هم گفته می‌شود.

ارکان مقالات

۱- وحدت موضوع؛

۲- زمان خاص؛

۳- انسجام متن؛

۳- وحدت مکان؛

۴- استنتاج از مقاله.

اقسام مقالات

۱- مقالات پژوهشی؛

۲- مقالات تحلیلی؛

۳- مقالات مروری؛

۴- مقالات جمع‌آوری و گردآوری حول یک موضوع؛

۵- مقالات گزارشی؛

۶- مقالات انتقادی.

انواع مقالات

۱- مقالات پژوهشی

مقاله‌ای است که مطالب آن شامل یافته‌ها، مشاهدات، نظرات تهیه‌کننده‌ی مقاله و حاوی نوآوری و نظریه جدید است؛ یعنی

علاوه بر انعکاس نظرات سایرین باید منعکس‌کننده نقطه نظرات شخصی تهیه‌کننده آن نیز در زمینه‌ی موضوع بحث باشد.

در کارهای میدانی ارائه گزارش وضعیت موجود پذیرفته است؛ همچنین آن دسته مقالات آماری و میدانی مثل تحقیقاتی که

به همبستگی پرداخته یا تعداد متغیرها پایین است جزء کارهای پژوهشی نیست بلکه در سطح مقالات ترویجی مورد بررسی

قرار می‌گیرد.

۲- مقالات تحلیلی

مقاله‌ای است که نویسنده با استفاده از منابع تحقیقی پیشین نظریه‌ی خاصی را در حوزه کار خود مطرح و به دنبال گسترش نظریه‌های پیشین است. اگر پژوهش‌های تحلیلی قوی نوشته شود معمولاً در سطح مقالات پژوهشی نیز پذیرفته می‌شوند.

۳- مقاله مروری

مقاله مروری یا ترویجی، مقاله‌ای است که به ارزیابی مقاله‌ای که قبلاً نوشته شده، می‌پردازد و به نوعی مرور کارهای پیشین است. افرادی که مقالات مروری می‌نویسند از طریق مقوله‌بندی، یکپارچه‌سازی و ارزشیابی مقالات پیشین، سیر پیشرفت مسئله جاری را در جهت روشن کردن مسئله‌ای مشخص دنبال می‌کنند. این مقالات شامل کلیات نقد نظریه می‌باشند و حاوی مطلب جدیدی نیستند.

۴- مقالات گردآوری

این مقالات صرفاً به گردآوری و انعکاس نقطه‌نظرهای مختلف مندرج در نوشته‌های مرتبط با موضوعی خاص می‌پردازد و نه تنها کار جدید عرضه نمی‌کند که هیچ‌نوع نقد و ارزیابی نیز ندارد.

تفاوت مقالات گردآوری با مقالات تحلیلی این است که این مقالات به ارائه نظریه جدیدی منتهی نمی‌شوند و نقطه تمایزشان با مقالات مروری این است که الزاماً به ارزیابی کلی آثار قبلی نیز نمی‌پردازند.

۵- مقالات گزارشی

این مقالات صرفاً به ارائه اطلاعاتی در خصوص یک مرکز خاص یا پروژه خاص می‌پردازند.

۶- مقالات انتقادی

این مقالات به نقد و بررسی مقاله‌ی خاص، کتاب خاص یا مطلب منتشر شده یا فعالیت خاص می‌پردازند. این مقالات گاهی به عنوان مقالات پژوهشی تحلیلی نیز مطرح می‌شوند.

ساختار مقاله

ساختار همه انواع مقالات عموماً شبیه به هم است.

هر مقاله تشکیل شده از:

۱- عنوان (title)؛

۲- نام نویسنده؛

۳- چکیده؛

۴- واژه‌های کلیدی (کلید واژه‌ها)؛

۵- بدنه اصلی مقاله شامل مقدمه؛ سابقه (مواد و روش مقاله)؛ تشریح تحقیق مورد نظر و روش تحقیق و بحث و توضیح و مقایسه؛

۶- نتیجه‌گیری؛

۸- تقدیر و تشکر؛

۹- فهرست منابع؛

۱۰- پیوست‌ها.

عنوان

عنوان مقاله باید خلاصه، دقیق، خبری و پرمحتوا باشد. عنوان باید جلوه‌ای از هویت اثر باشد و در خواننده ایجاد انگیزه کند. تفاوت موضوع با عنوان: موضوع ممکن است مفصل و به صورت مستقیم با محتوا در ارتباط باشد؛ اما در عنوان می‌توان از کنایه و استعاره استفاده کرد.

نام نویسنده و مؤسسه مطبوع

در ذیل عنوان مقاله یک یا دو نفر نویسنده نوشته می‌شود. در پایان‌نامه‌ها نام استاد راهنما را نیز به عنوان نویسنده دوم ذکر می‌کنند.

در نوشتن نام از ذکر القاب افراد جلوگیری می‌شود و القاب و شماره تلفن در زیرنویس ذکر می‌شود. در مقالات علمی پژوهشی ذکر این موارد الزامی است.

چکیده

چکیده مقاله باید روش‌ها و نتیجه و اهمیت موضوع را برای خواننده به خوبی بازگو کند. چکیده نگاه کلی به موضوع مقاله، فعالیت و نتایجی که نظرات نگارنده را در بردارد منعکس می‌کند. چکیده مقالات بین صد تا صد و پنجاه کلمه است و هیچ ارجاعی و پیشینه‌ای در آن ذکر نمی‌شود. روش پژوهش و پاسخ سوالات نیز در چکیده مطرح می‌شود. واژه‌ها نیز در انتهای چکیده جای می‌گیرد.

واژه‌های کلیدی

واژه‌های کلیدی در پایان‌نامه و مقاله کمی متفاوت است. در پایان‌نامه کلیدواژه‌ها هم از یک جهت برای نمایه‌زنی است و هم از جهتی واژه‌هایی که ابهام دارند را در پایان‌نامه تعریف می‌کنند. ابهام از دو جهت حاصل می‌شود: ۱- واژه‌ای که دارای چند معنا است؛ ۲- واژه‌ای که معنای آن روشن نیست؛ اما در مقاله عمدتاً از واژه‌هایی استفاده می‌شود که در نمایه‌زنی کاربرد دارد و شامل کلماتی است که ضمن بیان دورنمایی از تحقیق، می‌توان به محتوای مقاله نیز پی برد. معمولاً کلیدواژه کمی ضخیم‌تر از متن نوشته شده و شامل سه تا ده واژه است.

مقدمه

مقدمه‌ی مقاله شامل زمینه و فضای تحقیق، شیوه تحقیق و ابزار مورد استفاده شامل منابع و پرسشنامه (در تحقیقات میدانی) است. مقدمه مقاله حداکثر در دو صفحه نوشته می‌شود. مقدمه پاسخ به این پرسش است که هدف از انجام پژوهش چیست و شامل ارائه زمینه و دیدگاه درباره موضوع و اهمیت آن، مروری کوتاه بر متون علمی که درباره این موضوع نوشته شده و بیان هدف از مطالعه موضوع مورد پژوهش است.

مقدمه باید شامل بیان مسئله، ضرورت و اهمیت، اهداف، فرضیه‌ها، بدون درج عنوان باشد... بیان مسئله نیز هم در مقدمه و هم به صورت کلی در چکیده می‌آید.

در پایان‌نامه معمولاً اهداف با سوالات همخوانی دارند اما در مقاله اهداف یا اهداف بنیادی و نظری است یا کاربردی. سابقه یا پیشینه تحقیق به صورت مستقل بعد از مقدمه وارد می‌شود. پیشینه بخشی شامل پیشینه‌های تاریخی و بخشی نظریه‌هایی است که در این زمینه مطرح شده است.

نتیجه‌گیری

مهم‌ترین بخش مقاله جمع‌بندی و نتیجه‌گیری است و چون در مقالات پژوهشی ارزیابی‌ها براساس نتیجه‌گیری انجام می‌شود، اهمیت آن دوچندان است زیرا در این قسمت نگارنده نتیجه بحث را به صورت توصیفی بیان می‌کند. فرق نتیجه و چکیده

چکیده دربردارنده تعریف کلی عنوان، روش و هدف پژوهش، سوالات پژوهش و اشاره‌ای کلی به نتایج پژوهش است ولی در نتیجه‌گیری دیگر ذکر هدف لازم نیست و ضمن اشاره به نتایج پژوهش گاهی به نقد و بررسی و مقایسه محتوای نیز پرداخته می‌شود.

فهرست منابع

فهرست منابع موجب اعتباربخشی هر مقاله می‌شود؛ بنابراین در درج آن باید کمال دقت به عمل آید. در درج فهرست منابع ابتدا منابع فارسی و سپس انگلیسی نوشته می‌شود و به ترتیب شامل کتاب و پایان‌نامه و طرح‌های پژوهشی و مقالات به فارسی، عربی، انگلیسی است. درج کتاب در فهرست منابع به این صورت است: نام خانوادگی، نام، سال انتشار، نام کتاب، نام مترجم، محل نشر و انتشارات.

روشن منبع‌نویسی مقالات در پایگاه‌ها اینترنتی و کنفرانس‌ها: نام خانوادگی، نام، سال انتشار، عنوان مقاله، نام مجله، شماره مجله، شماره صفحه، سمیناری که مقاله در آنجا ارائه شد و محل نشر.

پیوست

بعد از فهرست منابع برای درک بهتر موضوعاتی که وجودشان در متن ایجاد گسستگی می‌کند از درج پیوست استفاده می‌شود که بیشتر در مقالات میدانی وجود دارد.

تصاویر کارگاه

نمودار میله‌ای طلاب شرکت کننده بر اساس ملیت

